

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในระบบนิเวศวิทยาวัฒนธรรมการอยู่อาศัยที่ยั่งยืนของคนไทย

172921

โครงการวิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นในระบบนิเวศวิทยาวัฒนธรรมการอยู่อาศัยที่ยั่งยืนของคนไทย นี้ เน้นการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อระบบนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ซึ่งมีความหลากหลาย พร้อมทั้งศึกษาปัจจัยเปรียบเทียบผลกระทบของแต่ละแหล่งที่ตั้งที่เลือกเป็นกรณีศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำสายหลักของภูมิภาค คือ พื้นที่อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในลุ่มน้ำท่าจีน พื้นที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในลุ่มน้ำแม่กลอง และพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีในลุ่มน้ำเพชรบุรี

ผลของการศึกษาได้พบว่าในความหลากหลายของภูมิลักษณะ คนไทยในภูมิภาคตะวันตกได้สร้างสมภูมิปัญญาในการยังชีพที่สอดคล้องกับระบบนิเวศน์ อันได้แก่ การนำทรัพยากรหมุนเวียนในระบบนิเวศน์มาใช้โดยตรง โดยมีการทดแทนตามธรรมชาติ มีการสร้างเสริม ปลูก เลี้ยง และแปรรูปทรัพยากรที่สอดคล้องกับระบบนิเวศน์ และมีการปรับแต่งด้วยภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับระบบนิเวศน์ มีการผสมผสานเทคโนโลยีชาวบ้านและเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้การดำรงชีพอยู่ในสภาวะสมดุล พอเพียง และพอดี ภูมิปัญญาดังกล่าวสื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมด้วยวัฒนธรรมการอยู่อาศัย อันได้แก่ เรือน สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอื่นๆ ที่สืบเนื่องกับการดำรงชีวิต และสภาพแวดล้อม อาชีพหลัก อาชีพรอง และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ และท้ายสุดได้พบว่าภูมิปัญญาอันเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศวิทยาวัฒนธรรมล้วนมีความแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา และพัฒนาการของระบบเศรษฐกิจสังคมโดยรวม ความแปรเปลี่ยนในตัวเองนี้มีทั้งทางบวกและลบ และคาดการณ์ว่าในอนาคตภูมิปัญญาบางอย่างจะจางหายไปโดยมีเทคโนโลยีใหม่เข้ามาแทนที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามยังมีภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องระหว่างเรือนและนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ปรับแต่งให้เกิดคุณลักษณะของสถาปัตยกรรมที่ยั่งยืนในการออกแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัยได้

Local Wisdom in Cultural Ecology of Thai Sustainable Living

172921

This research "Local Wisdom in Cultural Ecology of Thai Sustainable Living" aimed to study the local wisdom in the diverse cultural ecology and to compare that of different locations selected for case studies. The study areas are alluvial plains along three regional main rivers, consisting of: amphur Bangplama, Suphanburi province and amphur Banglane, Nakhon Pathom province in the Thajean river basin; amphur Ban Pong, Ratchaburi province in the Mae Klong river basin; and amphur Banlaem, Phetchaburi province in the Phetchaburi river basin.

The research has revealed that in the western region, which encompasses a diversity of landforms, Thai people have built up their local wisdom of living in harmony with their ecosystem. Some wisdom are directly utilizing natural resources, which can be replaced naturally or cultivating crops and raising livestock and transforming raw materials into more valuable products. Another are adapting themselves by means of the local wisdom to suit the ecosystem and integrating local technology with new one in order to obtain a balance and sufficient living. The mentioned wisdom is clearly reflected in living culture, namely, houses and other vernacular architecture, major and minor occupations, tools and utensils used in daily life. Lastly, all local wisdom related to cultural ecology has been changed with time and the development of a social-economic system. These changes generate both advantages and disadvantages. We predict that certain local wisdom will be inevitably replaced by new technology. However, the local wisdom related to houses and cultural ecology could be analyzed and adapted to be the basis of the contemporary architecture design in order to create sustainable architecture.